

Rychnov nad Kněžnou, 15. května 2024

Muzeum a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou – TISKOVÁ ZPRÁVA - 1/2024

Američtí studenti navštívili Rychnov nad Kněžnou, aby poznali původní domov jejich Tóry

V pátek 10. května přijela do Rychnova nad Kněžnou skupina studentů ze židovské školy Bernard Zell Anshe Emet Day School z Chicaga. Tito studenti pečují a učí se z Tóry, která pochází z rychnovské synagogy a přežila hrůzy druhé světové války.

Studenti se procházeli ulicemi Rychnova, zastavovali se před domy s pamětními kameny, tzv. kameny zmizelých, a pokládali k nim červené růže na památku místních obětí holokaustu. Před nově odhalenými kameny zmizelých zazněla jejich modlitba, což umocnilo pietní atmosféru tohoto setkání.

Jedním z hlavních cílů návštěvy bylo také znovu propojit Tóru s jejím původním domovem v rychnovské synagoze. *„Je pro nás úžasné už jenom to, že víme, kde Tóra je. Naše znalosti o jejích osudech dosud v podstatě končily obdobím po druhé světové válce. Věděli jsme, že Tóra měla být v této době prodána do zahraničí, ale to bylo vše.“* řekl Tomáš Zelenka, ředitel Muzea a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou. *„Díky kolegům z Ameriky jsme nyní schopni zmapovat její osudy od druhé poloviny dvacátého století do současnosti,“* dodal.

Během druhé světové války byly Tóry z celého Československa svezeny do pražské synagogy, kde byly uskladněny. Nacisté zde zřejmě plánovali vytvořit muzeum vyhynulé rasy. Po skončení války a nástupu komunistického režimu, bylo rozhodnuto, že Tóry jsou k ničemu a mohly by se prodat. Po neúspěšném pokusu prodat je Izraeli se nakonec dostaly do Londýna, kde je převzala organizace Memorial Scrolls Trust. Jejím hlavním cílem je tyto svitky zachránit, zrestaurovat a poskytnout je židovským komunitám po celém světě. Právě takto se rychnovská Tóra v listopadu 2022 dostala do židovské školy v Chicagu.

Muzeum a galerie Orlických hor
v Rychnově nad Kněžnou
Jiráskova 2, 516 01 Rychnov nad Kněžnou
IČO: 00371149

Iniciativa na záchranu a zmapování osudů této Tóry začala nečekaným e-mailem od profesora Jeffa Ellisona z Bernard Zell Anshe Emet Day School. Jeho studenti pracovali na projektu s cílem vytvořit Aron, tedy schránku pro tuto Tóru. Při hledání inspirace se obrátili na Muzeum a galerii Orlických hor s prosbou o informace a fotografie původní synagogy. Tímto způsobem začala spolupráce mezi rychnovským muzeem a chicagskou školou.

Jeff Ellison zdůrazňuje, že Tóra potřebuje lidi: *„Musí se číst a potřebuje komunitu. Mít ji v naší škole je pro nás výjimečné. Skutečně ji využíváme, což je důležité pro nás i pro ni. Tóra je učitel a potřebuje aby se z ní četlo. Mám pocit, že Tóra má zase přátele, někoho, kdo se z ní učí.“*

Návštěva amerických studentů je jen začátkem plánované spolupráce. V budoucnu by měla vzniknout česko-anglická fotografická výstava mapující osudy rychnovské Tóry. Tato výstava bude instalována jak ve škole v Chicagu, tak v rychnovské synagoze. Vznikl by tak symbolický most mezi původním a současným působištěm Rychnovské Tóry. Tomáš Zelenka doufá, že by se v budoucnu mohlo podařit získat i krátkodobou zápůjčku Tóry zpět do Rychnova, což by mělo velký symbolický význam pro město a jeho obyvatele.

Návštěva studentů z Chicaga a jejich aktivity v Rychnově nad Kněžnou jsou příkladem mezinárodní spolupráce a snahy o uchování a připomenutí historie židovské komunity v České republice. Tóra, která přežila holokaust, je nyní živým symbolem přežití a odolnosti, a díky této spolupráci bude její příběh žít dál.

Kontakt pro další informace:

Mgr. Tomáš Zelenka, ředitel MGOH v Rychnově nad Kněžnou, tel. +420 494 534 450, +420 721 261 666

Mgr. Irena Krejčí, vedoucí Vědecko-výzkumného oddělení, knihovnice tel. +420 495 400 205, +420 724 364 385

Mgr. Veronika Židíková, muzejní pedagožka MGOH v Rychnově nad Kněžnou, tel. +420 607 930 040

E-mail: moh@moh.cz
Tel.: +420 494 534 450

www.moh.cz
Muzeum je příspěvkovou organizací
královéhradeckého kraje.

Bankovní spojení: 1932571/0100
DIČ: CZ00371149

